

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **R. K., nar.: X., bytom R.**, proti žalovanému: **JUDr. J. M., so sídlom Š.**, správca konkurznej podstaty úpadcu A., s. r. o., Š., IČO: X., zastúpeného advokátom Mgr. I. L., advokátom, I., **o určenie pravosti prihlásenej pohľadávky**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Cbi 6/2010-53 z 29. júna 2011, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2011 č. k. 7Cbi 6/2010-53 sa v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec sa v zrušenom rozsahu **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom určil, že pohľadávka žalobkyne, prihlásená v konkurznom konaní 3K 45/2002 vo výške 7 302,66 Eur istiny a 768,27 Eur úrokov, je oprávnená ako pohľadávka prvej triedy voči úpadcovi A., s. r. o., K., v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa si na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 21. októbra 2010 uplatňuje nárok na pohľadávku ako dedička po veriteľovi neb. manželovi V. K., ktorý uzavrel zmluvy o pôžičke s A., s. r. o., K.. Po úpadku A., s. r. o., pohľadávka bola uplatnená 16. januára 2003 prihláškou konkurzného veriteľa a osvedčením o dedičstve č. 4O D 541/2003 sa žalobkyňa stala dedičkou pohľadávky. Osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť 31. marca 2005. Zmluvy boli uzatvorené vo vzťahu veriteľ – dlžník. Stať sa akcionárom neb. manžel žalobkyne nemal v úmysle a ponúknutú dohodu o predčasnom zániku zmluvy o pôžičke a nahradením nového vzťahu veriteľ nepodpísal.

Žalovaný vo vyjadrení k návrhu uviedol, že na prieskumnom pojednávaní 20. januára 2004 správca konkurznej podstaty poprel pohľadávku manžela žalobkyne a v určenej lehote nebola podaná určovacia žaloba, pohľadávka zanikla neuplatnením práva. Dňa 10. septembra 2001 a 24. januára 2002 splnomocnil V. K. svoju manželku ku všetkým úkonom, ktoré sa týkajú konania so spoločnosťou A. v súvislosti s uzatvorenými zmluvami. V. K. podal prihlášku do konkurzného konania 16. januára 2003 a zomrel 17. apríla 2003. Upovedomenie o popretí bolo doručené 8. marca 2004 a prevzala ho žalobkyňa, ktorá v zmysle § 336 ods. 6 Občianskeho zákonníka mala podať určovaciu žalobu a ak tak neurobila, porušila svoju zákonnú povinnosť. Z osvedčenia o dedičstve je nepochybné, že dedičkou sa stala žalobkyňa, ale nevyplýva z neho, že by pohľadávka poručiťa, prihlásená do konkurzu úpadcu A., s. r. o., vyplývajúca z predmetných zmlúv o pôžičke, bola predmetom dedenia. Predmetnú pohľadávku nemožno uplatňovať v rámci konkurzného konania, pretože uplatnenie pohľadávky zaniklo nepodaním určovacej žaloby v stanovenej lehote. Navrhol žalobu zamietnuť.

Súd vykonal vo veci dokazovanie a zistil, že úpadca a neb. V. K. uzavreli Zmluvy o pôžičke 10. septembra 2001, č. 1878/2001, na základe ktorej požičal úpadcovi finančné prostriedky vo výške 663,88 Eur (20 000,-- Sk) s dohodnutým ročným úrokom 35,5% dňa 24. januára 2002 č. 2365/2002, na základe ktorej požičal úpadcovi finančné prostriedky vo výške 3 319,39 Eur (100 000,-- Sk) s dohodnutým ročným úrokom 33,5% a dňa 24. januára 2002 č. 2366/2002, na základe ktorej požičal úpadcovi finančné prostriedky vo výške 3 319,39 Eur (100 000,-- Sk) s dohodnutým ročným úrokom 35,5%.

Následne účastníci uzatvorili zmluvy o ručení za záväzok zo zmluvy o pôžičke prevodom práva, podľa ktorej dlžník je vlastníkom kmeňových listinných akcií na meno v menovitej hodnote jednej akcie 331,94 Eur (10 000,-- Sk) emitenta A., a. s., K. a na účel zabezpečenia splnenia svojho záväzku prevádza v prospech veriteľa kmeňové akcie v hodnote jednej akcie 331,94 Eur (10 000,-- Sk) a 33,19 Eur (1 000,-- Sk) emitenta A., a. s., K.. Podľa čl. V. zmluvy, ak dlžník v lehote splatnosti pôžičky nesplní svoj záväzok voči veriteľovi v celom rozsahu alebo v časti, stáva sa veriteľ vlastníkom predmetu zabezpečenia.

Úpadca zaslal poštou veriteľovi akcie v celkovej hodnote 8 070,94 Eur (243 145,-- Sk) spolu s návrhom dohody o zániku zmluvy o pôžičke a jej nahradení novým záväzkom –

zmluvou o prevode cenných papierov. Podľa čl. II. návrhu, dlžník (predávajúci) je akcionárom spoločnosti A., a. s., K. a vlastní listinné akcie, ktoré nie sú verejne obchodovateľné. Predávajúci predáva a kupujúci kupuje do svojho majetku listinné akcie, v deň podpísania tejto zmluvy oboma stranami, zmluvné strany doručia jedno vyhotovenie zmluvy A., a. s., za účelom zabezpečenia zmeny v zozname akcionárov. Táto dohoda nebola podpísaná.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3K 45/02 zo dňa 20. decembra 2002, bol na majetok A., s. r. o., K. vyhlásený konkurz, za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. J. M. Prihláškami z 15. januára 2003 konkurzný veriteľ V. K. prihlásil svoje pohľadávky zo Zmluvy č. 1878/2001 vo výške 911,34 Eur (27 455,00-Sk), zo Zmluvy č. 2365/2002 vo výške 4 443,34 Eur (133 860,-- Sk) a zo Zmluvy č. 2366/2002 vo výške 5 688,81 Eur (171 381,-- Sk), ktoré správca poprel z dôvodu, že je akcionár.

Medzi konkurzným veriteľom a úpadcom bola uzatvorená zmluva o pôžičke a zmluva o zabezpečovacom prevode práva na zabezpečenie záväzku zo zmluvy o pôžičke.

Zmluva o ručení, uzatvorená medzi veriteľom a úpadcom, nie je určitá. Akcie, ktoré nie sú tovarom určeným množstvom a cenou, nie sú v zmluve identifikované číslami, pod ktorými sú evidované u emitenta v registri akcionárov a u vlastníka (úpadcu) v evidencii majetku.

Právny úkon je urobený vážne, ak účastníci svojím prejavom, chceli vyvolať následok, ktorým bola záruka za nesplnenie záväzku.

Veriteľ podpísal zmluvu v dobrej viere, že vo vydaných akciách bude mať záruku, že mu dlžník dlh vyplatí v hotovosti a on mu vráti akcie. Konanie dlžníka nesmerovalo k tomu a v zmluve boli dohodnuté také práva a povinnosti, ktoré nie sú v súlade so zabezpečovacou funkciou. Zabezpečovací prevod práva končí splnením záväzku. Článok V. a posledný odsek čl. VI. Zmluvy o ručení odporuje účelu zabezpečenia.

Úpadca zaslal veriteľovi akcie verejne neobchodovateľné a prevoditeľné len so súhlasom predstavenstva A., a. s. Právny úkon úpadcu teda nebol urobený vážne.

Podľa čl. II. zmluvy o ručení, dlžník je vlastníkom kmeňových listinných akcií na meno v menovitej hodnote jednej akcie 331,94 Eur (10 000,-- Sk) emitenta A., a. s., K. a podľa čl. III. zmluvy prevádza v prospech veriteľa akcie v hodnote 331,94 Eur (10 000,-- Sk) a 33,19 Eur (1 000,-- Sk). V zmysle čl. V. ods. 4 Stanov A., a. s. a zápisu v obchodnom registri, akcie majú obmedzenú prevoditeľnosť. Súhlas na prevod akcií udeľuje predstavenstvo A., a. s. a úpadca mal požiadať o udelenie súhlasu na prevod akcií pre veriteľov s uvedením čísla akcií z registra akcionárov. Na základe súhlasu mohol úpadca uzatvárať zmluvy o ručení, ale z hľadiska platnosti zmluvy mal uvádzať čísla akcií podľa uvedenia v súhlase na ručiteľský prevod práva a tento ručiteľským rubopisom uskutočniť. Bez uvedenia čísla akcie, s ktorej prevodom emitent súhlasil, zmluva nemôže byť platná.

Z výpisu obchodného registra úpadcu písomnosti zakladajúce práva a povinnosti spoločnosti podpisuje konateľ samostatne, a to tak, že k písanému alebo tlačenému obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis. Akcie sú na meno A., s. r. o., K. Prevod na rubopise akcie je za majiteľa akcie podpísaný nečitateľným podpisom bez označenia právnickej osoby, teda sa nejedná o právny úkon právnickej osoby. Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 600/1992 Zb., rubopis musí byť bezpodmienečne vykonaný vlastníkom. Pretože rubopis nebol vykonaný zákonom stanoveným spôsobom, nie je platný a práva z akcie neprechádzajú na nového majiteľa akcie, veriteľ sa teda nestal akcionárom.

V priebehu konania konkurzný veriteľ zomrel a konkurzný súd upovedomením a výzvou veriteľa, doručenou žalobkyňi 8. novembra 2010, upovedomil o popretí pohľadávky z dôvodu – akcionár a vyzval na podanie určovacej žaloby do 31 dní od doručenia výzvy. Žaloba bola podaná 24. novembra 2010, teda v lehote určenej súdom. Súd sa preto nestotožnil s názorom žalovaného, že právo veriteľa zaniklo jeho neuplatnením v určenej lehote.

Podľa názoru súdu záväzok zo zmluvy o pôžičke nezanikol, veriteľ sa nestal akcionárom, žalobkyňa sa stala dedičkou pohľadávok zo Zmlúv o pôžičke č. 1878/2001, č. 2366/2002 a č. 2365/2002 v celkovej výške 8 070,94 Eur (243 145,-- Sk). Veriteľ poskytol úpadcovi finančné prostriedky na základe uvedených zmlúv vo výške 7 302,66 Eur (220 000,-- Sk) a úroky sú 768,27 Eur (23 145,-- Sk). Súd preto v tejto časti žalobe vyhovel a v prevyšujúcej časti (rozdiel na úrokoch uplatnených v prihláške a nadobudnutých dedením) žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že vzhľadom na úspech a neúspech účastníkov konania, náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že žalobu žalobkyne zamietne.

Žalovaný v odvolaní uviedol, že podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Prvostupňový súd sa vo vzťahu ku hmotnoprávnej úprave úplne nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré žalovaný v priebehu konania vo veci uviedol, resp. s dôkazmi, ktoré v konaní boli podkladom rozhodnutia.

Najmä z týchto a ďalších dôvodov, bližšie uvedených v nasledujúcich častiach tohto odvolania žalovaný považuje napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne nesprávne a nepreskúmateľné.

Žalovaný v odvolaní poukázal, na ust. § 23 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb., ktoré citoval zo str. 3 napadnutého rozsudku a ďalej citoval zo strany 4 napadnutého rozsudku: „V priebehu konania konkurzný veriteľ zomrel a konkurzný súd upovedomením a výzvou veriteľa, doručenou žalobkyňi 8. novembra 2010, upovedomil o popretí pohľadávky z dôvodu akcionár a vyzval na podanie určovacej žaloby do 31 dní od doručenia výzvy. Žaloba bola podaná 24. novembra 2010, teda v lehote určenej súdom. Súd sa preto nestotožnil s názorom žalovaného, že právo veriteľa zaniklo jeho neuplatnením v určenej lehote.

Podľa názoru súdu záväzok zo zmluvy o pôžičke nezanikol, veriteľ sa nestal akcionárom, žalobkyňa sa stala dedičkou pohľadávok zo Zmlúv o pôžičke č. 1878/2001, č. 2366/2002 a č. 2365/2002 v celkovej výške 8 070,94 Eur (243 145,-- Sk). Veriteľ poskytol úpadcovi finančné prostriedky na základe uvedených zmlúv vo výške 7 302,66 Eur (220 000,- Sk) a úroky sú 768,27 Eur (23 145,-- Sk). Súd preto v tejto časti žalobe vyhovel

a v prevyšujúcej časti (rozdiel na úrokoch uplatnených v prihláške a nadobudnutých dedením) žalobu zamietol.“

Podľa názoru žalovaného súd sa nevysporiadal s tvrdeniami, dôkazmi a skutočnosťami, na ktoré žalovaný v konaní poukazoval a tieto nesprávne právne posúdil.

Žalovaný namieta, že z napadnutého rozhodnutia súdu nie je možné zistiť, prečo (z akých dôvodov a tiež podľa ktorých predpisov hmotného práva) súd neprihliadol na tieto skutočnosti:

Dňa 10. septembra 2001 a dňa 24. januára 2002 splnomocnil V. K. svoju manželku, žalobkyňu R. K., ku všetkým právnym úkonom, ktoré sa týkajú konania so spoločnosťou A., s. r. o., v súvislosti so zmluvami, uzatvorenými s uvedenou spoločnosťou. Týmto jednostranným právnym úkonom dal splnomocniteľ tretej osobe, teda A., s. r. o., na vedomie, že ho manželka bude zastupovať v konaní s uvedenou spoločnosťou generálnym splnomocnením.

V. K., manžel žalobkyne, podal prihlášku do konkurzného konania osobne dňa 16. januára 2003.

V. K. v zmysle priloženého osvedčenia o dedičstve zomrel dňa X.

Prieskumné pojednávanie úpadcu A., s. r. o., K., na ktorom poprel správca pohľadávku V. K., sa konalo dňa 20. januára 2004. Krajský súd v Košiciach následne zaslal všetkým tým, ktorým bola pohľadávka na prieskumnom pojednávaní popretá, písomné upovedomenie o popretí a výzvu na podanie určovacej žaloby v prípade, že nesúhlasia s popretím pohľadávky.

Upovedomenie a výzvu Krajského súdu v Košiciach prevzala žalobkyňa osobne dňa 8. marca 2004.

Ak splnomocniteľ zomrie, je splnomocnenec povinný urobiť všetko, čo neznesie odklad, aby splnomocniteľ neutrpel ujmu na svojich právach (§ 33b ods. 6 Občianskeho zákonníka).

Splnomocniteľ zomrel dňa X., splnomocnenec, teda žalobkyňa, prevzala upovedomenie a výzvu Krajského súdu v Košiciach osobne dňa 8. marca 2004, oboznámila sa s obsahom listu a mala dostatočne dlhý čas na odborné konzultácie o obsahu listu a prípadné podanie určovacej žaloby, všetko v lehote 30 dní od prevzatia listu.

Ak žalobkyňa ako splnomocnenec z plnej moci, nepodala určovaciu žalobu, čím zanikla pozícia splnomocniteľa voči A., s. r. o., porušila svoju zákonnú povinnosť vykonať všetko, čo neznesie odklad, aby splnomocniteľ neutrpel ujmu na svojich právach (v záujme práv splnomocniteľa) a ak z titulu porušenia tejto svojej zákonnej povinnosti sa domáha zodpovednostného vzťahu voči A., s. r. o., nemôže jej byť toto konanie na prospech v zmysle zásady *nemo turpitudinem suam alegare potest*, teda, že nikomu nemôže byť na osoh jeho protiprávne konanie.

Ak žalobkyňa ako splnomocnenec z plnej moci, úmyselne nepodala určovaciu žalobu znamená to, že tak omisívne potvrdila existenciu právnej pozície splnomocniteľa iba so spoločnosťou A. H., a. s., IČO: X. ako majiteľa akcií tejto spoločnosti.

V obidvoch uvedených alternatívach sa však má za to, že márnym uplynutím prepadnej doby na podanie určovacej žaloby v zmysle zákona č. 328/1991 Zb. pozícia splnomocniteľa voči A., s. r. o., zanikla *ex lege*.

Smrťou konkurzného veriteľa V. K. ako splnomocniteľa (t.j. dňa X.), plnomocenstvo udelené žalobkyni zaniklo, a preto Upovedomenie a výzva súdu (z 20. januára 2004) doručené žalobkyni v nadväznosti na uvedené podanie určovacej žaloby v stanovenej lehote v danom prípade nemohlo mať právne účinky, predpokladané zákonom v ustanovení § 23 ods. 5 zákona o konkurze a vyrovnaní, teda došlo k zmeškaniu lehoty na podanie žaloby konkurzného veriteľa na určenie svojho práva, v dôsledku čoho nemožno na prihlásenú pohľadávku už prihliadať.

Žalobkyňa, ktorá v zmysle § 33 ods. 6 Občianskeho zákonníka mala robiť všetko, čo neznesie odklad, aby splnomocniteľ neutrpel ujmu na svojich právach v zmysle Upovedomenia a výzvy veriteľa z 20. januára 2004 zaslanej V. K., ktorú žalobkyňa dňa 8. marca 2004 v mene svojho manžela prevzala, však v lehote 31 dní (lehote na podanie incidenčnej žaloby) ani neoznámila Krajskému súdu v Košiciach tú skutočnosť, že jej manžel zomrel, prípadne že prebieha vo veci dedičské konanie, a nepožiadala príslušný súd, aby tento jej zaslal Upovedomenie a výzvu veriteľa dodatočne po právoplatnom skončení konania o dedičstve. Navyše, ako to bolo už uvedené, ani v lehote 31 dní od doručenia výzvy ako splnomocniteľ v mene manžela žalobu o určenie pravosti pohľadávky nepodala.

Žalovaný poukázal, že smrť žalobcu pred začatím konania o určenie pravosti pohľadávky (incidenčný spor) spôsobila, že žalobca stratil nielen procesnú, ale aj vecnú spôsobilosť (na práva či právne úkony). Osvedčenie o dedičstve, ktorým sa skončilo konanie o dedičstve po ňom, na tom nič nemení, je len dokladom o tom, kto môže teraz (aktuálne) práva, ktoré mala poručiiteľka uplatňovať vo svojom mene ako nositeľka týchto práv. Po smrti poručiiteľa V. K. ich vo svojom mene mohli uplatniť dedičia (teda aj manželka R. K. – žalobkyňa), a po vydaní osvedčenia o dedičstve ten dedič, ktorému bol prechod práv priznaný (viď. Uznesenie NS SR, sp. zn. 1 Obdo V/20/2008 str. 2).

Podľa žalovaného je preto irelevantné tvrdenie žalobkyne v jej žalobnom návrhu, že Osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť dňa 31. mája 2005, a preto na výzvu zo dňa 20. januára 2004 uplatniť pohľadávku podaním určovacej žaloby nemohla konať.

Žalovaný uviedol ako dôkazy uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Obdo V/20/2008, upovedomenie a výzvu veriteľa v konaní sp. zn. 3K 45/02 z 20. januára 2004 a potvrdenie o prevzatí upovedomenia a výzvy Krajského súdu Košiciach z 8. marca 2004.

Žalovaný taktiež nesúhlasí s názorom prvostupňového súdu, že žalobkyňa sa stala dedičkou pohľadávok zo Zmluvy o pôžičke č. 1878/2001, č. 2366/2002, a č. 2365/2002.

Z osvedčenia o dedičstve č. 40D 541/2003, Dnot 117/2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31. marca 2005, je nepochybné, že dedičkou po V. K. sa stala žalobkyňa.

Z osvedčenia o dedičstve ale nevyplýva, že by pohľadávka poručiteľa V. K., prihlásená do konkurzu úpadcu A., s. r. o., vyplývajúca z predmetných zmlúv o pôžičke, bola predmetom dedenia v predmetnom dedičskom konaní.

Z osvedčenia o dedičstve vyplynulo (v spise, str. 3-4), že predmetom dedičstva bola pohľadávka poručiteľa voči spoločnosti A. H., a. s., so sídlom Kukučínova 7, K., IČO: X. z titulu, že poručiteľ bol vlastníkom listinných akcií. Spoločnosť A. H., a. s., so sídlom v Košiciach je však iným subjektom ako žalovaný.

Tým, že tieto akcie právny predchodca žalobkyne nevrátil úpadcovi a žalobkyňa ich predložila v dedičskom konaní, ako titul pohľadávky poručiteľa voči A. H., a. s. (teda nie voči A., s. r. o.), hoci uvedených zmluvách o pôžičke mala vedomosť a tieto mala aj k dispozícii jasne uznala existenciu právneho vzťahu V. K. titulom akcií a z neho vyplývajúcich pohľadávok voči inému subjektu, ako je žalovaný.

Žalobkyňa nepreukázala, že by po smrti manžela nadobudla predmetnú pohľadávku titulom Zmluvy o pôžičke č. I – 1878/2001, č. I – 2366/2002 a č. I – 2365/2002. Naopak, ako to vyplýva z dôkazov predložených žalobkyňou, predmetná pohľadávka voči žalovanému (resp. úpadcovi A., s. r. o.), nebola predmetom prejednávania v dedičskom konaní a v tomto konaní nebolo preukázané, že by bol podaný dedičmi po nebohom V. K. návrh na konanie o znovuobjavenom majetku.

Žalovaný citáciou ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku poukázal, že rozhodnutie súdu musí byť podľa zákona odôvodnené, pretože len tak sa stane zrozumiteľným a len tak môže presvedčať o svojej správnosti.

Iba zhodnotením pravdivosti každého jednotlivého dôkazu možno dospieť k záveru, ktorým je zistenie určitého skutkového stavu zodpovedajúceho objektívnej skutočnosti. Iba takto zistený skutkový stav sa môže stať základom právneho posúdenia a spravodlivého rozhodnutia.

Právne posúdenie potom spočíva v podriadení zisteného skutkového stavu pod príslušnú normu hmotného práva. Aj tento myšlienkový postup súdu treba bližšie

odôvodniť a tak vysvetliť jeho správnosť, najmä prečo bola na existujúci skutkový stav aplikovaná tá alebo oná norma hmotného práva a pritom bližšie vysvetliť jej zmysel.

Podľa žalovaného však v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa skutočnosti uvedené vyššie absentujú a nie je možné z neho vyvodiť prečo, a podľa ktorých predpisov hmotného práva súd prvého stupňa sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalovaného, ako je to uvedené vyššie, t. j. ako na to poukazuje žalovaný v tomto odvolaní.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Navrhla, aby odvolanie žalovaného súd zamietol a pohľadávka prihlásená v konkurznom konaní č. j. 3K 45/02 voči úpadcovi A., s. r. o., K., vo výške 7 302,66 Eur istiny a 768,27 Eur úrokov bola uznaná ako pohľadávka prvej triedy.

Žalobkyňa uviedla, že žalovaný správca konkurznej podstaty JUDr. J. M. v odvolaní sa proti rozsudku poukázal na nesprávne posúdenie veci. Názor žalobkyne je taký, že nesprávne bola vec posúdená pri prieskumnom pojednávaní a pohľadávka bola popretá neoprávnene, bez prihliadnutia na to, že zmluva medzi veriteľom a predstavenstvom akciovej spoločnosti nebola podpísaná.

O tom, že dňa 20. januára 2004 sa konalo prieskumné pojednávanie, nemala žalobkyňa žiadnu vedomosť a dodnes nevie, že z akého zdroja sa to mala dozvedieť. Zásielku od Krajského súdu, adresovanú na manžela V. K., prevzala 8. marca 2004, t. j. rok po smrti manžela.

Pri podpisovaní zmlúv o pôžičkách s A., s. r. o., manželom bolo žalobkyni udelené splnomocnenie na právne úkony, týkajúce sa konania so spoločnosťou v súvislosti so zmluvami o pôžičkách. Smrťou manžela dňa X. splnomocnenie stratilo platnosť, a to bol dôvod, že žalobkyňa nepodala určovaciu žalobu po prvom prevzatí upovedomenia a nie to, že žalobkyňa potvrdila právnu pozíciu – akcionár.

Upovedomenie a výzvu Krajského súdu Košice o popretí pohľadávky, adresovanej na meno žalobkyne, prevzala dňa 08. novembra 2010 a určovaciu žalobu podala dňa 24. novembra 2010.

Žalovaný správca konkurznej podstaty namieta proti rozhodnutiu súdu, že sa žalobkyňa stala dedičkou zmlúv o pôžičke, že predmetom dedenia boli akcie A. H., a. s.

Žalovaná uviedla, že porúčiteľ, manžel žalobkyne, bol majiteľom zmlúv o pôžičkách a nie akcií, žiadne zmluvy s A. H., a. s., nepodpísal, tak ani akcie nemohli byť predmetom dedenia. Dedičské konanie bolo ukončené 31. marca 2005.

Žalovaný v podaní z 5. septembra 2011 zaslal súdu listinné dôkazy, na ktoré v odvolaní z 10. augusta 2011 poukázal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom odvolacieho konania je určenie, že pohľadávka vo výške 7 302,66 Eur s úrokom je uznaná a patrí do prvej triedy. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že veriteľ V. K. splnomocnil svoju manželku R. K. 10. septembra 2001 a 24. januára 2002 ku všetkým právnym úkonom, ktoré sa týkajú konania so spoločnosťou A., s. r. o., v súvislosti so zmluvami, uzatvorenými s uvedenou spoločnosťou.

Prihlášku do konkurzného konania podal V. K. 16. januára 2003. V. K. zomrel dňa X.

Prieskumné pojednávanie úpadcu A., s. r. o., na ktorom poprel správca konkurznej podstaty pohľadávku neb. V. K., sa konalo dňa 20. januára 2004.

Upovedomenie a výzvu z 20. januára 2004 na podanie určovacej žaloby v prípade, že nesúhlasia s popretím pohľadávky, zaslal následne Krajský súd v Košiciach tým, ktorým bola pohľadávka na prieskumnom pojednávaní popretá. Krajský súd v Košiciach upovedomenie a výzvu adresoval neb. V. K. a prevzala ju manželka R. K. 8. marca 2004.

Osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť dňa 31. mája 2005.

Upovedomenie a výzvu z 20. januára 2004, doručení 8. marca 2004, zaslal opätovne Krajský súd v Košiciach adresátovi žalobkyni R. K. 8. novembra 2010. Z obsahu spisu nie je zrejmé, na základe čoho konkurzný súd opakovane doručoval výzvu z 20. januára 2004, a to napriek tomu, že uvedený postup v priebehu konania namietal žalovaný správca konkurznej podstaty, súd sa s touto námietkou vôbec nezaoberal.

Prvostupňový súd sa ani v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s námietkou žalovaného, že predmetnú pohľadávku už nemožno uplatňovať v rámci konkurzného konania, pretože uplatnenie pohľadávky zaniklo nepodaním určovacej žaloby v stanovenej lehote a z tohto dôvodu navrhol žalobu zamietnuť. Súd prvého stupňa sa v súvislosti s touto námietkou nevysporiadal v odôvodnení rozsudku s upovedomením o popretí pohľadávky a výzvou veriteľa na podanie určovacej žaloby konkurzným súdom, ktoré žalobkyňa prevzala 8. marca 2004 a ktoré predchádzalo upovedomeniu a výzve veriteľa, ktorá bola žalobkyni doručená dňa 8. novembra 2010.

V rozhodnutí sa súd vôbec nezaoberal ani udeleným plnomocenstvom, ktorým neb. V. K. splnomocnil dňa 10. septembra 2001 a 24. januára 2002 svoju manželku R. K. ku všetkým právnym úkonom, ktoré sa týkajú konania so spoločnosťou A., s. r. o., v súvislosti so zmluvami, uzatvorenými s uvedenou spoločnosťou.

Aby súd prvého stupňa mohol určiť, že pohľadávka žalobkyne vo výške 7 302,66 Eur s úrokom je po práve a patrí do prvej triedy, bude musieť predovšetkým preskúmať a posúdiť úkony, týkajúce sa doručovania upovedomenia a výzvy veriteľa konkurzným súdom, komu ich adresoval a či nastali účinky platného doručenia upovedomenia a výzvy z dôvodu, že žalobkyňa manželka neb. V. K., R. K. bola odo dňa 10. septembra 2001 a 24. januára 2002 splnomocnená ku všetkým právnym úkonom, ktoré sa týkali konania so spoločnosťou A., s. r. o., v súvislosti so zmluvami, uzatvorenými s uvedenou spoločnosťou.

Z uvedených dôvodov je napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, preto ho odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd zistí skutkový stav v naznačenom smere s prihliadnutím na záväznosť právnych záverov odvolacieho súdu a znovu rozhodne o určení pravosti prihlásenej pohľadávky.

V novom konaní rozhodne súd tiež o náhrade trov konania.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 8. decembra 2011

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová